

A ANTEKENINGEN OVER HET VOEREN IN GEVANGENSCHAP VAN DE DUIZENDPOOTSLANG (*SCOLECOPHIS ATROCINCTUS*)

*Emanuele Cimatti, Via Volterra 7,
40135 Bologna, Italië.
Email: tov9602@iperbole.bologna.it*

TAXONOMIE

Deze kleine slang behoort tot de familie van de colubridae. Als naam voor de slang komen veel synoniemen voor. De eerste wetenschappelijke naam werd gegeven door Schlegel (1837) en dat was *Calamaria atrocincta*. Fitzinger stelde het genus *Scolecophis* (van het Grieks skolex 'worm' en ophis 'slang') in en hij noemde de slang *Scolecophis atrocincta* (1843). Hallowell stelde *Elaps zonatus* (1855) voor, en Picado suggereerde *Pseudoboa petola* (1931). Tegenwoordig wordt de slang *Scolecophis atrocinctus* genoemd, dit in overeenstemming met Peters en Orejas-Miranda (1970). Het genus *Scolecophis* bestaat uit deze ene soort.

WAAR ZE WORDT GEVONDEN

De duizendpootslang leeft in het tropische bosgebied van Midden-Amerika. Zij wordt aangetroffen in Costa Rica, Honduras, Nicaragua, El Salvador en Guatemala. Haar woongebied bestaat uit de ondergroei van de bossen, zij is gevonden tussen humus, bladafval en bosafval.

HOE ZE ERUIT ZIET

De duizendpootslang kan worden gedefinieerd als een valse koraalslang. Het is een kleine slang: zij kan slechts een lengte halen van 40-50 centimeter (15.7-23.6 inch). Ze is slank en heeft heldere kleuren. Ze heeft zwarte en witte ringen om het lichaam en

de staart, met een rode markering aan de bovenkant van elke witte ring. Ze heeft een typische witte band over de snuit. De schubben zijn glad, de kop erg klein met dito ogen.

WAT ZE EET

De duizendpootslang is nachtactief en ze schijnt voornamelijk duizendpoten te eten. Vandaar de populaire naam 'duizendpootslang'. Het is niet duidelijk of ze ook andere invertebraten (ongewervelden) eet.

GEHEIMZINNIGE KWEK

We weten erg weinig van duizendpootslangen. De waarnemingen in de natuurlijke omgeving en in gevangenschap zijn erg minimaal. We vermoeden dat ze eieren legt, maar we weten het niet zeker. Gegevens over haar voortplanting zijn er niet.

MIJN ERVARINGEN

Ik had de mogelijkheid twee duizendpootslangen te observeren in een privé-slangpark. Beide toonden zich schuw en niet bijterig. De meeste tijd brachten ze helemaal verborgen door. Ik stelde de sekse vast met een sonde en ze bleken samen een koppel te vormen. De man had briljante kleuren en was 32 cm (12.6 inch) lang. Het vrouwtje was donkerder en de zwarte ringen waren breder; zij was 41 cm (16.1 inch) lang.

Ik hield de twee duizendpootslangen in een faunabox van 50x30x15 cm (19.6x11.8x5.9inch), met boombastknippers en een waterbak. De temperatuur van de slangenkamer waar de 'duizendpoten' in zaten

**AANTEKENINGEN OVER HET VOEREN IN
GEVANGENSCHAP VAN DE DUIZENDPOOTSLANG**

was 27-32°C (80.6-89.6°F) en viel 's nachts terug naar 23-25°C (73.4-77°F). De luchtvochtigheid lag tussen de 60 en 80%.

Diverse prooien kregen de duizendpootslangen aangeboden. In het begin waren dat twee heel kleine naakte muisjes in de faunabox. Ze werden er drie dagen ingelaten, maar werden niet gegeten. Daarna probeerde ik meelwormen en wasmotten, die ik ook in de kooi liet. Ook deze prooien accepteerden de slangen niet. Krekels van diverse afmetingen, (klein, middel en groot) vormden mijn volgende poging; deze prooien liet ik gedurende zeven dagen in de kooi. Deze keer aten de duizendpootslangen evenmin.

In al deze gevallen toonden ze geen enkele interesse in het voedsel en gedroegen ze zich er ook niet agressief tegen, door er bijvoorbeeld naar te bijten. Diverse soorten duizendpooten heb ik gevangen (tabel 1). Ik trof ze aan onder stenen en in de humuslaag van het bos. Ik vond ook enkele pissebedden, die ook wel kelderwormen worden genoemd (tabel 2).

Ik gaf de slangen verschillende soorten duizendpooten, die ze na enkele uren opaten. Ze accepteerden ook pissebedden van het genus *Porcellio*. Ze ving en aten deze prooien 's nachts, ik heb nooit gezien dat ze aten. In tabel 3 worden de gegevens van het eten van *Scolecophis atrocinctus* weergegeven.

klasse	order	genus
Chilopoda	Grophilomorpha	<i>Himantarium</i>
	Scolopendromorpha	<i>Scolopendra</i>
	Litobiomorpha	<i>Lithobius</i>
	Scutigermorpha	<i>Scutigera</i>

Tabel 1. Duizendpooten als prooi.

order	suborder	genus
Isopoda	Oniscoidea	<i>Oniscus</i>
		<i>Porcellio</i>

Tabel 2. Pissebedden als prooi.

soort prooi	resultaat
naakte muis	negatief
krekkel	negatief
meelworm	negatief
wasmot	negatief
duizendpoot (Chilopoda)	
<i>Himantarium</i>	positief
<i>Scolopendra</i>	positief
<i>Lithobius</i>	positief
<i>Scutigera</i>	positief
Isopoda	
<i>Oniscus</i>	negatief
<i>Porcellio</i>	positief

Tabel 3. Voedingsgegevens van *Scolecophis atrocinctus*.

TOEKOMSTPLAN

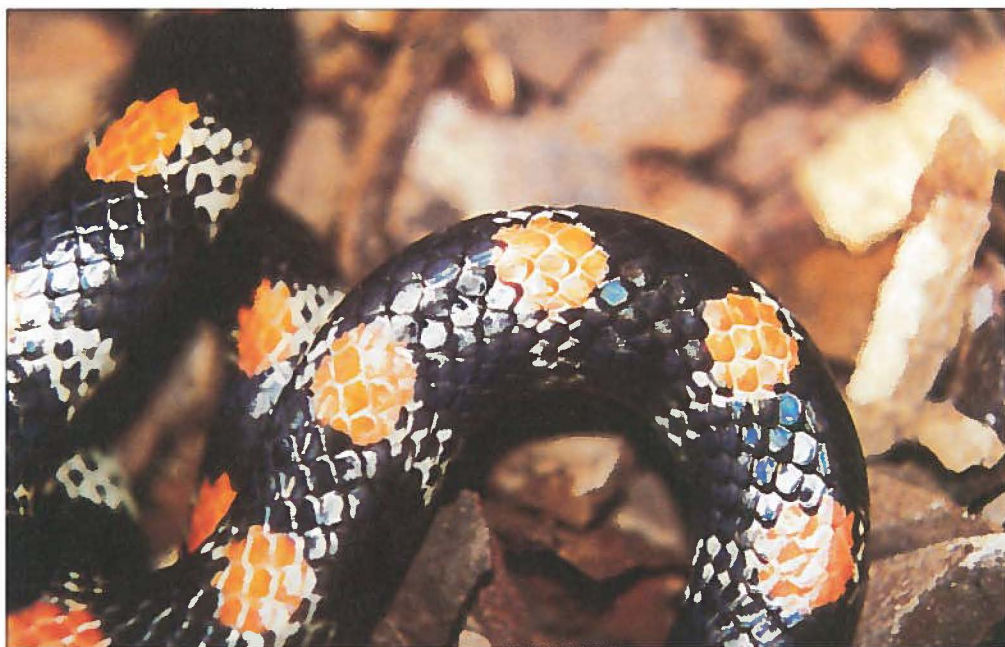
Het voedsel van de duizendpootslang blijkt erg gespecialiseerd te zijn. Het is interessant om te proberen welke andere soort prooien ze eten. Vooral invertebraten als regenwormen (*Lumbricidae*) en maden (*Diptera*). Als dit stel duizendpootslangen gezond blijft en deze in het wild gevangen prooien blijft eten, zal het zeer interessant zijn om een uitgebreide studie te doen naar de vele aspecten van hun levenswijze, speciaal hun broedgedrag.

DANKBETUIGING

Ik kreeg toestemming foto's te maken bij de slangenfarm 'Serpi & Co', Via Ghiarino 6, Crespellano (Bologna), Italië. E-mail: zerbinia@tin.it.

Ik dank de staf van deze slangenfarm, speciaal Andrea Zerbini en Massimo Cevolani, voor hun beschikbaarheid en vriendelijkheid.

Vertaling uit het Engels door Jan van Duinen.

Scolocophis atrocinctus, vrouwelijk. Emanuele Cinatti. Courtesy of Serpi & Co.

**AANTEKENINGEN OVER HET VOEREN IN
GEVANGENSCHAP VAN DE DUIZENDPOOTSLANG**

Scolecophis atrocinctus, vrouwelijk. Emanuele Cinatti. Courtesy of Serpi & Co.

Scolecophis atrocinctus, mannelijk. Emanuele Cinatti. Courtesy of Serpi & Co.